CREMER RING

NOVEMBER 2023

141 JAAR LETTERLIEVEND

141 JAAR LETTERLIEVEND CREMERRING

Cremer

LETTERLIEVENDE VERENIGING J.J.CREMER

Colofon

Bestuur:

Hans Kluit	Voorzitter a.i.
Wil van Iersel	Penningmeester
Jeannette Kluit	Artistieke Commissie
Annelie Weurman	Secretaris

Artistieke Commissie:
Jeannette Kluit / Joke Harmse

Webmaster en publiciteit
Caroline van Diest

Cremerring:
Hans Kluit / Joke Slootheer
Foto's: Robert van Koolbergen

Beschermheer:
Mr. J.J.H. Pop

Erevoorzitter
B. van Oploo

De Letterlievende Vereniging
"J.J. Cremer" is opgericht: 2 april 1882

website: www.jjcremer.nl
bankrekeningnummer:
NL25 RABO 0172 4506 67
Reserveringslijn: 06-23810911
info: info@jjcremer.nl

De voorstellingen worden mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van:
De Gemeente Haarlem
Alle donateurs en adverteerders

Inhoudsopgave

Colofon	2
Van de Voorzitter	3
Rolverdeling	4
Van de Regisseur	5
Van de Penningmeester	6
Van de Artistieke Commissie	6
Een stenen i.p.v houten schouwburg	7
Nog eenmaal een open doekje voor Else	8
Begrafenisspeech Else	9
Fotocollage 'Nu even wel' en 'Het aanzoek'	11

fablo
tennishal
indoor
wintertennis
Haarlem 023-5100537

U VINDT ONS LEUK?
WORD DAN DONATEUR!
VOOR €25 PER JAAR
MIST U NOOIT MEER IETS
SCAN DE CODE OF GA
NAAR JJCREMER.NL

de Voorzitter

VOORWOORD

Ik hoop dat u genoten heeft van een geweldige zomer. Wellicht iets te warm op bepaalde momenten, maar we hebben het (gelukkig maar) niet voor het zeggen. Na onze laatste optreden op 29 en 30 april 2023 met de 2 eenakters "Nu even-wel" en "Het aanzoek" kwamen we even pauzestand, maar dat wil niet zeggen de er helemaal niets is gebeurd of heeft plaats gevonden in de afgelopen periode!

Op 16 augustus jl. kregen wij het droevige bericht door dat ons trouwe lid Else Wispelweij was overleden. Else heeft altijd met veel inzet en motivatie prachtige rollen vertolkt; daarnaast konden wij in de organisatie altijd op haar rekenen. Tijdens de besloten herdenking was Cremer vertegenwoordigd door Jeannette en ondergetekende. Daarnaast heeft Joke Harmse een gloedvolle speech gehouden en ter afsluiting (a capella) een lied gezonden. In deze Cremerring kunt u dit alles nog een keer nalezen.
Ans Windhorst schrijft eveneens in deze Cremerring een in memoriam over Else. Afsluitend wil ik memoreren dat wij een dierbare en lieve vrouw enorm zullen missen en wensen haar familie veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Op een stralende zaterdag 9 september 2023 speelden wij traditioneel, alweer zo'n 25 jaar, een voorstelling tijdens Open monumenten dagen in het Frans Loenen hofje.
En ook dit keer kon regent en oud voorzitter van J.J. Cremer Wil van Schaik op ons rekenen. Met de klucht "Windbuil en platzak" hebben we weer vele (trouwe) bezoekers kunnen vermaken. Spelers waren: Joke Harmse, Eline Wielenga, Jolien Oudenampsen en Hans Kluit. In de regie heeft Nelleke van Koningsveld een behoorlijk steentje bijgedragen, waarvoor dank. Deze stralende, zeg maar tropische dag, werd afgesloten met een borrel en een hapje onder de heerlijke muziek van de Flowertown Jazzband… en gedanst werd er ook!!

Op 2 oktober hebben de leden van Cremer hun Jaarvergadering gehouden. Helaas hebben afscheid genomen van onze vereniging Lodewijk de Ruiter en Rens Schrama. Arnold Mulder heeft aangegeven dat hij niet meer gaat spelen maar gelukkig blijft hij beschikbaar voor ondersteuning in de organisatie.
Gideon van der Veer is tijdens de vergadering benoemd tot spelend lid van J.J. Cremer. In zijn dankwoord gaf Gideon aan "Cremer voelt als een warm bad." Welkom Gideon.
Minder spectaculair maar wel noodzakelijk was het aanpassen van onze statuten. De vergadering is akkoord gegaan met de voorgestelde aanpassingen.
De statuten worden in de 3e week van oktober door de notaris vastgelegd. Tevens is het huishoudelijk reglement aangepast aan deze tijd.

En dan…. waar het allemaal omgaat bij een toneelvereniging: Toneelspelen!!! De komende voorstelling, die gehouden wordt op zaterdagavond 25 november en zondagmiddag 26 november, staat onder regie van en is bewerkt door Jules Noyons. U leest in deze Cremerring zijn visie op deze voorstelling. Gastspeelster is Maartje Allebes. Zij heeft al eerder bij Cremer gespeeld. Fijn en leuk dat je de opengevallen plaats wilde invullen Maartje. We spelen zoals gebruikelijk in theater "De Luifel" in Heemstede. Nadere info en plaatsbespreken staat in de Cremerring.

Ik hoop u in groten getale te ontmoeten.

Vriendelijke groet
Hans Kluit

ROLVERDELING: WAT DE DUIVEL DRAAGT

Charlie Smeenk, *kersverse master Nederlands*	Maartje Allebes-van Arkel
Esmeralda Winter, *hoofdredactrice van* ***'Catwalk'***	Eleonora Zomer
Merel Mutsaers, *Esmeralda's eerste assistente*	Jeannette Kluit
Philip Stiger, *chef mode*	Gideon van der Veer
Nick Oudolf, *Charlies vriend*	Marc Romp
Simons Stevens, *journalist*	Marc Romp
Peter Smeenk, *Charlies vader*	Hans Kluit
Valentino Smit, *modeontwerper*	Frank Jacobs
Marco Winter, *broer van Esmeralda, mediamagnaat, directeur van Hibernum, uitgever van* ***'Catwalk'***	Hans Kluit
Josephine Lefèvre, *hoofdredactrice van Flair*	Tess Clous
Medewerker uitzendbureau	Frank Jacobs
Xandra, Thierry en Marnix, *medewerkers mode*	Tess, Frank en Marc
Gasten op Valentino's feestje	Tess, Jeannette, Gideon, Marc, Maartje, Eleonora en Hans
Gasten op het benefietgala	Frank en Marc
Een fotomodel	Tess Clous
Een fotograaf	Frank Jacobs
Regie	Jules Noyons
Filmopnames en montage	Djai Kalicharan
Productie	George Teeuwen en Eleonora Zomer
Kleding	Eleonora Zomer
Tesla	Jaap Russchen

In deze voorstelling wordt een stroboscoop gebruikt.

VAN DE ARTISTIEKE COMMISSIE

De Artistieke Commissie heeft voor de komende voorstelling op 25 en 26 november a.s. gekozen voor het stuk 'Wat de duivel draagt'; bewerking en regie Jules Noyons.

WAT DE DUIVEL DRAAGT

De hitfilm The Devil Wears Prada in het theater, met een nieuw en duivels einde…..

Charlie Smeenk, kersverse master Nederlands met een passie voor journalistiek, zoekt een baantje om de huur te betalen. Ze komt terecht bij het modetijdschrift Catwalk, als tweede assistent van de legendarisch verschrikkelijke hoofdredactrice Esmeralda Winter. De eisen die Esmeralda aan haar medewerkers stelt vormen een snelle en zekere route naar een burn out, en "grensoverschrijdend" is een zeer milde benaming van haar gedrag. Charlie mist elke interesse voor mode en bezwijkt bijna onder Esmeralda's onmogelijke eisen, maar maakt uiteindelijk carrière bij het tijdschrift en wint Esmeralda's respect.
Klinkt dit bekend, behalve de namen en het tijdvak? Dat klopt! "Wat de duivel draagt" is een vrije bewerking van de film "The Devil Wears Prada" uit 2006, maar ook deels geïnspireerd door de recente Disneyfilm "Cruella", die op zijn beurt ge*ïnspireerd is op "The Devil Wears Prada"*. Veel mensen zullen zich Meryl Streep herinneren als Miranda Priestley (zoals Esmeralda Winter daar heet), de veeleisende en manipulatieve hoofdredactrice van het tijdschrift uit de film, Runway. Streep kreeg een Oscar voor die rol en "The Devil Wears Prada", gebaseerd op de gelijknamige chicklit roman van Lauren Weisberger, werd een moderne klassieker.

Nu grensoverschrijdend gedrag van machtige personen met een nieuwe, kritische blik wordt bekeken, vond ik het interessant om dit verhaal opnieuw onder de loep te nemen en extreme ambitie zoals hij in dit verhaal wordt geportretteerd, met de blik van nu te bekijken. Het veel donkerder einde van de film "Cruella" gaf mij daarnaast inspiratie om het Faustthema – je ziel aan de duivel verkopen – dat altijd al in dit verhaal verscholen zat, naar de oppervlakte te brengen. Charlie moet voor haar modecarrière haar ziel verkopen (wat in de film niet gebeurt) en we zien het kwaad bezit van haar nemen. Ook vond ik het passend om mode opnieuw mode te laten zijn, dus het hele verhaal uit 2006 moest verplaatst naar nu, met mode en trends van nu. Ik wilde ook graag filmprojectie invoegen om de dynamiek, het krankzinnig hoge tempo en het gevoel dat het "nu" speelt, nog te versterken.

De spelers, filmer Djai Kalicharan en ik hebben ons met overgave EN ambitie op dit verhaal gestort, in een hectische repetitieperiode van twee maanden. En zo komen wij met een waarlijk duivelse toneelversie van "The Devil Wears Prada". De lichtheid, het tempo en de humor van de film is behouden, maar hij heeft wel een totale make-over gehad. Klaar voor 2023!

Ik wens u een vrolijke en enerverende avond.

Jules Noyons,
regisseur

de Penningmeester

Als u dit leest heeft de herfst zijn intrede gedaan en ligt het theaterseizoen 2022-2023 alweer ruimschoots achter ons. We kunnen terugkijken op een mooi verenigingsjaar, waarin ook het 140 jarig bestaan van Cremer ruimschoots aandacht kreeg, inclusief de lustrumvoorstelling De uitvinding van de Wals, die beide speeldagen vrijwel uitverkocht was. In het afgelopen verenigingsjaar werden ook nog 2 eenakters opgevoerd, rond 4 mei weer de voorstellingen over Etty en op Open Monumentendag weer een klucht in het Frans Loenenhofje. Allemaal voorstellingen die kunnen worden opgevoerd, mede dankzij de donaties van onze donateurs. Hartelijk dank daarvoor. Binnenkort ontvangt u van mij een mail met het verzoek de bijdrage voor het lopende seizoen over te maken, het bedrag is ook voor dit seizoen vastgesteld op
€ 25,- per donateur. Inmiddels is seizoen 2023-2024 gaande en zijn de repetities voor de voorstelling in november in volle gang. Dat belooft een komisch stuk te worden, ik ben heel benieuwd. Hopelijk kunnen we weer veel donateurs een paar leuke uurtjes bezorgen. De najaars voorstellingen vinden plaats in De Luifel in Heemstede. Plaats bespreken gaat via onze site www.jjcremer.nl onder het kopje 'reserveren'. Daar wordt stapje voor stapje uitgelegd hoe het reserveren in zijn werk gaat bij Eventbrite. Daar wordt ook al een tipje van de sluier opgelicht over de inhoud van het stuk, dat bewerkt is en geregisseerd wordt door Jules Noyons.
De kaarten zijn voor donateurs kosteloos, niet-donateurs betalen € 15,- , waar een kleine toeslag bijkomt voor het reserveren.
Met vragen kunt u mij bellen op nummer 06-23810911.
Graag tot bij één van de voorstellingen.

Met vriendelijke groet,
Wil van Iersel, penningmeester.

"Windbuil en platzak" tijdens de Open Monumentendagen in het Frans Loenenhofje.

Een stenen i.p.v. een houten schouwburg

Ik was op zoek naar het antwoord op de vraag waar de eerste schouwburg van Haarlem stond. Het antwoord vond ik in "Haarlem bij gaslicht" van Bert Sliggers jr. Het blijkt te gaan over een houten gebouw van 10 bij 26 m dat sinds 1779 op het Houtplein stond.

Toen meer Haarlemmers zich gingen interesseren voor het toneel wensten ze zich een **echte** schouwburg. Die kwam er in 1849 op de Noordoost hoek van de Jansweg en de Nieuwe Gracht met plaats voor 600 toeschouwers. Een groot succes was het niet: er was geen geld voor brandbeveiliging en het publiek bleef weg vanwege de hoge toegangsprijzen en de afschuwelijke "draken" die er werden opgevoerd.
Met worm in de beschotten en veel achterstallig onderhoud besloot het stadsbestuur tot verkoop. Twee kooplieden ontfermden zich over het gebouw. Ze voldeden bij de verbouwing aan alle eisen die aan een theater gesteld werden. Op 8 oktober 1885vond de opening plaats.

Het aantal toeschouwers noopten tot een verbouwing die het aantal zitplaatsen op 800 bracht. In 1900 werd de exploitatie overgedaan aan de "Haarlemse-schouwburg-maatschappij.

Niemand minder dan de voorzitter van onze vereniging "J.J. Cremer", Gerrit Jan van Gasteren, werd de eerste directeur!

Bob van Oploo

'Een Eigen Melodietje' mei 2023

Nog eenmaal een open doekje voor Else

De letterlievenden hadden in 1982 net hun eeuwfeest gevierd, toen Else Wispelwey in 1983 door haar vriendin Nel van Nierop bij Cremer werd geïntroduceerd. Else maakte onder regie van Jan Wiertsema haar Cremerdebuut in "Vrouwenhuis". Over haar rol schreef recensent Wim Helversteijn in het Haarlems Dagblad: "De schoondochter, rancuneus tot in het hardvochtige, kreeg een ideale verbeelding van Else Wispelwey". In datzelfde jaar speelde ze onder regie van Jaap Houtkamp mee in "Taloelah". Haar talent bleek onmiskenbaar en in de loop der jaren heeft Else dat in velerlei rollen in talrijke stukken laten zien. Zoals haar (dubbel) rol in Jos Brink's "Mijn zuster en ik". Else speelde de titelrol, de tweelingzussen, waarvan de ene zus een wat slonzige huisvrouw is en de andere een "grande dame". Terecht kreeg ze voor haar dubbelspel een ovatie!
Over haar rol in "Mademoiselle de Belle-Isle" van Dumas schreef de recensent: "Else Wispelwey ontpopte zich tot een ware tragédienne". Prachtig was ze ook als de schraperige Gremio in "De Feeks". In haar spel en lichaamshouding leek ze op een Pantalone, zo weggelopen uit de Commedia dell'Arte.

In Lorca's poëtische "Donna Rosita" speelde Else heel voornaam Rosita's tante, ondersteund door de prachtige muziek van Manuel de Falla. Onvergetelijk was ze als de klagerige schoonzus in "Wat doen we met Jenny". Hierin bezorgde ze het publiek volgens de krant een massale slappe lach als ze "op onnavolgbare wijze met perfecte timing zegt: "Dag allemaal", terwijl ze heel eventjes haar been opzwaait om van een denkbeeldige motor af te komen.
Else maakte jaren deel uit van de leescommissie en als het zo uit kwam was ze souffleur. Vaak sleepte ze de rekwisieten mee van haar zolder. Bij de Cremeroptredens als Hildebrandmonument was de rol van Grootmoeder Kegge – vergezeld door haar hond Diaan – bij Else in goede handen.
Tijdens de voorbereidingen t.b.v. 125 jaar Cremer kreeg Else gezondheidsproblemen. Die weerhielden haar echter niet om toch mee te spelen in onze jubileumvoorstelling "Juno en de Pauw". In dit prachtige Ierse stuk speelde Else, zorgvuldig en liefdevol geregisseerd door Martin Driessen, de indrukwekkende oude mevrouw Tancred van wie de zoon is omgekomen. In een onvergetelijke scene, verlaat de oude vrouw de kamer en haar buren begeleiden haar daarbij onder het zingen van "A Nation once again"….
Hierna trok Else Wispelwey zich terug in de coulissen. Voor haar 25 jarig Cremerjubileum werd deze talentvolle, beschaafde en bescheiden vrouw in 2008 onderscheiden met de zilveren speld van de Nederlandse Vereniging voor Amateurtoneel.

Else Wispelwey is op 16 augustus 2023 overleden.

Ans Windhorst

Begrafenisspeech Else Wispelweij dd 23 augustus 2023

Toen ik begin jaren tachtig in Santpoort kwam wonen samen met mijn eerste man Piet Schneider, kwam ik al snel in contact met Else en Nel van Nierop bij een buurtbarbecue. Piet had ze verteld dat ik ook toneel speelde, dus al snel werd ik ook lid van JJ Cremer. Met z'n drietjes reden we dan naar de repetities.

Ik leerde Else kennen als een mooie, actieve, trotse vrouw, op wie je kon vertrouwen. Ze heeft zich zeer ingezet voor Cremer: spelen, rekwisieten zoeken en allerlei hand- en spandiensten.
Een van de eerste stukken waarin we beiden meespeelden was 'De Vrek' van Molière, met mijn latere tweede echtgenoot Freek van Muiswinkel in de titelrol. We werden zelfs ingezet als paarden voor de koets! In 'Maak mevrouw niet wakker' van Jean Anouilh ontfermde ze zich over mijn oudste zoon Pieter, destijds 7 jaar, die de 'kleine Teun' speelde. Mijn huidige echtgenoot Daan zag Else voor het eerst spelen in 'Juno en de Pauw'. Ik wil zeker nog het stuk 'wat doen we met Jenny' vermelden, dat we in 1998 speelden. Jenny werd gespeeld door de altijd goed presterende Ans Windhorst, die echter, volgens recensent Wim Helverstijn, fantastisch tegenspel kreeg van de onvergetelijke Else Wispelweij, als tante Eugenie. Zij moest een zeurend oudje spelen, maar liet ook heel subtiel haar ondeugende en spitse kant zien. Er ontstond massaal de slappe lach toen ze op onnavolgbare wijze en met perfecte timing 'nou dag allemaal' zei terwijl ze heel eventjes haar been opzwaaide om op een denkbeeldige motor te stappen!
Vele stukken heeft Else gespeeld met Ans Windhorst, Teun de Waard, Freek van Muiswinkel, Hans en Jeannette Kluit, Hans Vermeren en mijzelf, mooie tijden.

Naast het toneelleven zagen Daan en ik Han en Else ook vaak in het 'Lions' gebeuren en waren we natuurlijk ook buurtgenoten.
Zo jammer dat Else in verband met haar ziekte niet meer actief kon deelnemen aan Cremer, maar ze bleef altijd heel geïnteresseerd en bij elk samenzijn van de groep droeg ze wel een gedicht voor of vertelde een leuk verhaal uit de geschiedenis.

Fantastisch hoe zij omging met deze slopende ziekte, daarbij wel heel goed geholpen door Han, die haar tot en met de laatste dag liefdevol verzorgde en

voorkwam dat zij in een verpleeghuis terecht zou komen.

Over jullie levenslange, bijzondere huwelijksband wil ik nu graag een lied zingen. Het mooie lied van Jacques Brel: La chanson des vieux amants, prachtig vertaald door Lennaert Nijgh en onnavolgbaar gezongen door Herman van Veen: Liefde van later. . . .

LIEFDE VAN LATER

Als liefde zoveel jaar kan duren
dan moet het echt wel liefde zijn.
Ondanks de vele, kille uren, de domme fouten en de pijn.
Heel deze kamer om ons heen, waar ons bed steeds heeft gestaan, draagt sporen van een fel verleden:
die wilde hartstocht lijkt nu heen, die zoete razernij vergaan,
de wapens waar we toen mee streden. . .

Ik hou van jou, met heel mijn hart en ziel hou ik van jou
langs zon en maan tot aan het ochtendblauw
ik hou nog steeds van jou. . .

Ik ken nu al jouw slimme streken, jij kent allang mijn heksenspel,
Jij hoeft niet meer om mij te smeken, ik ken jouw zwakke plekken wel. ..
Soms liet je mij teveel alleen, misschien is wat ik deed verkeerd, er waren ook wel eens vriendinnen;
we waren jong en niet van steen en zo hebben we dan geleerd: je kunt altijd opnieuw beginnen.

Ik hou van jou. . .

We hebben zoveel jaren gestreden, tegen elkaar en met elkaar, maar rustig en tevreden leven, is voor de liefde een gevaar: ik huil allang niet meer zo snel, jij laat je niet zo vlug meer gaan, we houden onze woorden binnen.
maar al beheersen we het spel, een ding blijft altijd bestaan
de zoete oorlog van het minnen:
Oh mon amour, moon doux, mon tendre, merveilleux amour,
de l'aube claire jusqu'a la fin du jour: je t'aime encore tu sais,
je t'aime . . . ik hou van jou . . .

Nu Even Wel van Maria Goos
Het Aanzoek naar Tsjechov
Bewerking en regie Nellieke van Kooiksveld
za. 29 april 20.15
zo. 30 april 14.30
Theater De Luifel, Heiligweg 96 Hermitage
Kaarten via www.aacremer.nl

Dionar is een pragmatische
ICT-dienstverlener, gespecialiseerd
in het adviseren, leveren en beheren
van betrouwbare en innovatieve
ICT-oplossingen voor het MKB.
Cloud oplossingen om kosten te besparen
Licentiebeheer om het overzicht te behouden
ICT-beheer kan zowel remote als on-site (detachering)
Servervirtualisatie om uw bedrijfsvoering te verbeteren
Neem contact op met Tom van Schaik (Schaik@dionar.nl)
om de mogelijkheden voor uw bedrijf te bespreken.
DIONAR
ICT Service Partner

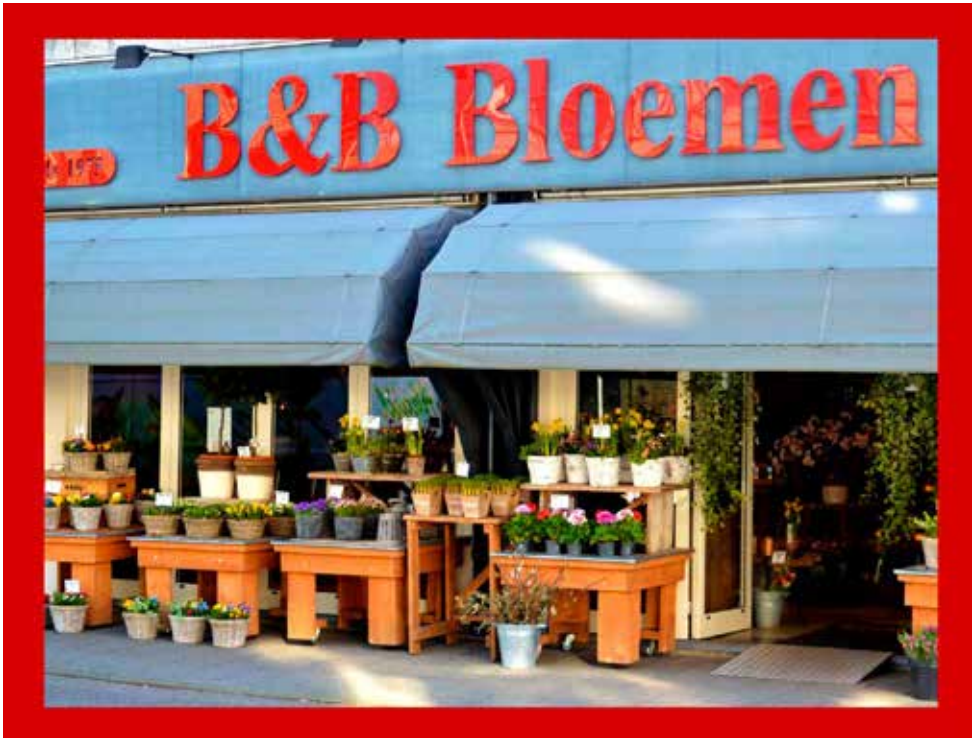
B&B Bloemen

Als hecht team staan wij garant voor een uitvaart die bij u past

BROKKING & BOKSLAG
Uitvaartbegeleiding

Tel. 023 - 531 02 38
www.brokkingenbokslag.nl
info@brokkingenbokslag.nl

Dag en nacht bereikbaar

TURIEN&CO
ASSURADEUREN

James Wattstraat 11
1817 DC Alkmaar
Telefoon:072 - 5181 181

Maa t/m vrij: 08:30 - 17:00 uur

www.turien.nl

Orangerie Elswout
OVERVEEN

Een uniek gelegen en uiterst sfeervolle ambiance voor feestelijke en zakelijke bijeenkomsten. Voor het aanbieden van excellente diners (40-120 couverts), en joyeuze buffetten (tot 200 personen), voor even stijlvolle als geanimeerde festiviteiten (tot 450 personen).

Orangerie Elswout biedt u dus een stijlvol en exclusief onderdak bij evenementen van uiteenlopend aard. Voor verdere inlichtingen, reserveringen of het maken van een afspraak verzoeken wij u telefonisch contact met ons op te nemen.

H. Baar, H.H. Prosée directie
Orangerie Elswout, Elswoutslaan 22
2051 AE Overveen, tel. 023 - 5242639

Cremer
LETTERLIEVENDE VERENIGING J.J.CREMER

Wat de duivel draagt

Tekst en regie Jules Noyons

Een komedie over de modewereld

Maartje Allebes-van Arkel, Marc Romp, Gideon van der Veer
Hans Kluit, Eleonora Zomer, Tess Clous, Jeannette Kluit, Frank Jacobs

Scan de QR-code om te reserveren of ga naar www.jjcremer.nl

Theater De Luifel
Herenweg 96, Heemstede

Zaterdag 25 nov ● 20.15 uur
Zondag 26 nov ● 14.30 uur